

EL PIANO A QUATRE MANS

Pep Pérez i Marc Pusó, al piano

Perquè hi ha obres per a piano a quatre mans?

- Per treure més partit de les 88 tecles dels pianos moderns...
- Per aconseguir efectes orquestrals: amb més contrastos de registre, de textura i de dinàmiques...
- Per establir un treball camerístic íntim i compromès entre dos pianistes.

Sobre el programa d'avui,

ens permetrà gaudir de quatre representants significatius d'aquest repertori:

Franz Schubert (1797-1828)

Johannes Brahms (1833-1897)

Francis Poulenc (1899-1963)

Serguei Rakhmàninov (1873-1943)

Franz Schubert (1797-1828)

Rondó en La Major, op. 107

Schubert, que ja s'havia estrenat escrivint a 4 mans des de molt jove escriu també obres significatives amb aquesta textura l'últim any de la seva vida (curta, per cert)

El Rondó en La Major, op. 107 va ser escrit mig any abans de la seva mort (el mateix any de les seves tres grans Sonates per a piano sol) i és la última obra d'una trilogia: (*Fantasía* en fa m. i *Allegro* en la m.)

Comença amb una espontània i bonica melodia, (com un lied) que desborda serenitat i complaença.

Johannes Brahms (1833-1897)

Com Schubert, Brahms estimava molt el piano tocat a 4 mans, aquesta forma tant germànica de fer música en la intimitat de casa...

Les Danses Hongareses són una col·lecció de peces escrites originalment per a 4 mans i orquestrades o transcrites posteriorment de diferent manera.

La dansa núm. 4, *Poco sostenuto* (una de les més conegudes) sembla que vol imitar els gir de dansa, cops de taló, els cops de fuet i els trèmols del címbal

la núm. 7, *Allegretto* és una dansa breu, amb ostentació dels canvis de tempo accelerant o retardant amb picardia.

la núm. 11, *Poco andante*, una dansa original, plena de melancolia.

i per acabar la núm. 1, *Allegro molto* (una altra de les més conegudes) i on podreu veure com la formació de les 4 mans i va perfecte per a realitzar tot el que la peça demana sobre un teclat.

Francis Poulenc (1899-1963)

A part de la música germànica, també l'escola de compositors francesos utilitzen el gènere de les 4 mans al piano (així, *Fauré, Saint-Saens, el mateix Debussy...*)

Poulenc que estimava el piano des de petit (la seva mare tocava molt bé els clàssics) en la seva joventut va rebre influències de tres grans músics:

Ricard Viñes, pianista i professor seu, amb qui va aprendre un estil clar, ple de colors i domini absolut dels pedals.

Stravinski, el va impressionar amb la seva música de ballets (“*Res m’enorgulleix tant com haver heretat d’ell la claredat del meu llenguatge musical*”)

i Erik Satie, de qui en treu el sentit de la ironia, l’equilibri i la puresa de les melodies, (...inclús algunes indicacions a la partitura... “Un peu naïf”).

Tots aquests elements els podeu veure en els tres moviments (solament 7 minuts) d’aquesta Sonata per a piano a quatre mans (composta el 1918)

Prelude Rustique Final

Serguei Rakhmàninov (1873-1943)

Aquestes 6 peces compostes l'abril de 1894 (amb 20 anys) és una de les primeres obres que escriu Rakhmàninov per a 4 mans (com ho denota el núm. d'Op. 11)

Comença amb una melancòlica **Barcarolle**, sense presses.

L'**Scherzo**, molt més juganer, té el cor partit entre la inquietud de passatges desenfrenats i moments de respiració més tranquil·la.

La **Cançó russa** està basada en una cançó popular (cosa poc freqüent en ell) que culmina en aquests jocs de campanes -carillons- que tant agrada a Rakhmàninov.

Segueix un **Vals** romàntic, una mica “espiritual” però amb contrastos inesperats.

Una dolorosa **Romanza** d'amargs cromatismes... on potser podem intuir aquella densa atmosfera del moviment lent del seu Segon Concert per a piano i orquestra??

I un final a la russa... amb **Gloria** una tonada **Slava** en Do M. Es tracta d'un tema popular rus molt conegut i utilitzat per diversos compositors, (entre ells Moussorgski a l'escena de la coronació de Boris Godunov).

En aquest cas, aquest tema li serveix a Rakhmàninov per explorar tots els recursos sonors de les 4 mans.